
REKTOR

Till Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se,
n.remisser.ff@regeringskansliet.se

2017-01-25

Dnr C2016/751

**Remissvar från Karlstads universitet avseende
”Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet”, SOU 2016:72.
Diarienummer N2016/06470/FF**

Karlstads universitet (Kau) har blivit inbjudet att lämna sina synpunkter på betänkandet avseende utredningen om ”Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet”, SOU 2016:72.

Karlstads universitet anser att utredningen är väl genomförd och att betänkandet innehåller flera värdefulla synpunkter och förslag. Utredningen och betänkandet fungerar väl som en kartläggning över den situation som idag finns i Sverige och de utmaningar vi står inför avseende entreprenörskap, utveckling och tillväxt.

När det gäller de specifika förslag som lämnas så är vår ställning att de alla behöver utvecklas och ses över i förhållande till de förslag och satsningar som den forskningspolitiska propositionen (Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft, 2016/17:50) angav.

Dessutom finns ett stort antal förslag i betänkandet som ligger långt utanför det ansvarsområde som ett lärosäte som t ex Karlstads universitet är, där vi inte anser oss kunna lämna relevanta synpunkter. Detta innebär att Karlstads universitets synpunkter på detta betänkande fokuseras på del 1 av betänkandet och specifikt kapitel 4, 5 och 6 i del 1.

Karlstads universitet anser även att förslagen avseende cirkulär ekonomi, kapitel 4.5, är bra men de saknar i flera delar kopplingen till offentlig sektor och akademien. Vidare saknas även resonemang om sociala effekter av en cirkulär ekonomi.

Kapitel 4.3

Kau anser att förslaget om ge lärosäten möjlighet och anslag för någon form av ”fast track system” för invandrare med högskoleutbildning är bra. Detta genomförs till viss del redan i dag via det sk ”Korta Vägen” konceptet. Men, detta kan vidareutvecklas och göras mer långsiktigt hållbart jämfört med dagens projektupplägg.

Kapitel 4.5.4

Kau anser att förslaget om utökade anslag till forskning och innovation inom områden som kan bidra till ökad resurseffektivitet och cirkulär ekonomi är bra. För Kau och näringslivet samt offentlig sektor i Värmland ser vi stora möjligheter till ökade satsningar inom skoglig

bioekonomi för att kunna bidra till den ökat resursutnyttjande och cirkulär ekonomi med skogen som resurs.

Kapitel 5.2

Karlstads universitet är enig med utredningen om att fler och fler av dagens studenter ser eget företagande som en tydlig karriärväg. På Karlstads universitet finns ett tätt samarbete mellan innovationskontoret (Grants & Innovation Office) och Drivhuset och 2016 blev ett rekordår avseende antal nystartade studentföretag, ca 130 st.

Kap 5.4.2

Karlstads universitet är enig med utredningen i slutsatsen om att lärarundantaget ej är avgörande avseende samverkan mellan akademi och näringsliv/offentlig sektor. Ägarfrågor avseende immateriella rättigheter hanteras redan idag via de avtal som etableras i samband med projektetableringar där flera olika parter ingår.

Kap 5.6.1

Karlstads universitet är enig med utredningen om att samverkan ska inkluderas som ett kriterium avseende anslagsfördelningen. Exakt hur detta ska utformas måste utredas vidare vilket även den forskningspolitiska propositionen angav. Relaterat till detta bör hela fördelningssystemet på nationell nivå ses över, och göras mer transparent, vilket både denna utredning och propositionen föreslår. Som en följd av detta behöver även lärosätenas interna fördelningssystem förändras men hur det görs måste respektive lärosäte själv besluta om.

Kap 5.6.2

Karlstads universitet ser det som en självklarhet att det akademiska ledarskapet kontinuerligt måste utvecklas för att möta de nya krav och utmaningar vi möter både nationellt och internationellt. Den exakta fördelningen och organisation avseende linjestyrning och kollegial styrning anser Kau ska beslutas av varje lärosäte utifrån de förutsättningar och strategi som respektive lärosäte har. Självklart måste den modell som används vara konkurrenskraftig både nationellt och internationellt och i så stor utsträckning som möjligt minimera byråkrati och onödig administration, men ändå vara så robusta så gällande regelverk uppfylls.

Kap 5.6.3

Karlstads universitet håller till viss del med om förslaget om en konsolidering av forskningsfinansiärer, framförallt ser vi ett behov av konsolidering avseende regelverk och administrativa processer och system. Kau ser dock en risk om de olika utlysningar och forskningsprogram som finns likriktas för mycket. Självklart är det avgörande att det finns stora och prioriterade satsningsområden på nationell nivå som styrs mot de samhällsutmaningar vi står inför, men det måste även finnas komplement till dessa satsningar som kan driva både forskningen och samhällsutvecklingen framåt inom många olika områden.

Kap 5.6.4

Karlstads universitet ser positivt på att Vetenskapsrådet fortsatt kan erbjuda möjligheter till internationell rekrytering av forskare. Dock behöver detta inte begränsas till VR, andra finansiärer har liknande program och satsningar, t ex Vinnova och KK-Stiftelsen, som självklart bör fortsätta.

Kap 5.7.2

Karlstads universitet ser positivt på förslaget om förstärkning av insatser avseende digitalisering bland unga. En sådan satsning passar väl i den satsning Karlstads universitet gör avse-

ende digitalisering av välfärdstjänster och då primärt inom vård- och skolektorn via olika typer av forskningsprojekt och pedagogiskt utvecklingsarbete inom t ex lärarutbildningen.

Kap 5.7.3

Karlstads universitet ser positivt på förslaget på kontinuerlig vidareutbildning av högskoleutbildade, speciellt eftersom Kau redan idag har ett inarbetat arbetssätt och erbjuder denna typ av utbildning i relativt stor utsträckning, både till företag och offentliga organisationer. En stor fråga som måste lösas är ju finansieringen av en sådan satsning samt förändringar i regelverken för bl a uppdragsutbildning.

Kap 5.8.2

Betänkandet föreslår att innovationskontorens prestanda ska utvärderas och att medel ska fördelas baserat på sådan utvärdering; detta görs redan idag utifrån den modell som utbildningsdepartementet införde under 2015.

Betänkandet anser även att innovationskontoren måste ha en kritisk massa och ha rätt kompetens i stället för att alla lärosäten ska ha egna innovationskontor. Här kan innovationskontoret Fyrklövern ses som en bra modell. Fyrklövern är ett samarbete mellan Karlstads universitet, Linnéuniversitetet, Mittuniversitetet och Örebro universitet. I den senaste prestationsutvärderingen av innovationskontor som genomfördes 2015 fick innovationskontoret Fyrklövern högsta betyg. Samarbetet har skapat en kritisk massa och ett samutnyttjande av kompetens, erfarenheter, resurser samt ökad kvalitet.

Kap 5.8.3

Karlstads universitet är enig med utredningen om att offentlighets- och sekretesslagen måste ses över. Huruvida anmälningsplikt av kommersialiserbara immateriella rättigheter ska införas måste dock utredas vidare. Det kan ifrågasättas hur väl en anmälningsplikt rimmar med forskarens rätt till sina egna patenterbara resultat.

Kap 5.8.4

Karlstads universitet är enig med utredning om att bedömningsgrunderna i högskoleförordningen måste förändras så att forskning och innovation i andra sektorer tillmäts större betydelse i akademins incitamentsystem, detta är viktigt för att samverkan ska få genomslag även på individnivå. Detta måste dock utredas vidare kopplat till de utredningar som genomförs avseende samverkan som en del i fördelningsmodellerna på nationell nivå och på lärosätes nivå.

Kap 5.8.6

Förslaget avseende att öppna upp innovationsstödsystemet inom akademin för fristående entreprenörer/innovatörer måste noggrant utredas eftersom förutsättningarna för detta skiljer mellan alla innovationskontor, både inom akademin/innovationskontoren men framförallt i systemen runt innovationskontoren. Om så skulle ske måste ansvar, mandat, medelstilldelning till innovationskontoren förändras till hög grad. Förslaget stärker behovet av en grundlig utredning av offentlighets- och sekretesslagen och förutsättningarna att sekretessbelägga handlingar i ärenden rörande innovationsrådgivning. Omfattande regelöversyner skulle vidare behöva genomföras, i såväl högskolelagen, högskoleförordningen, regleringsbrev som i holdingbolagens bolagsordningar.

Kap 6.8.1

Förslaget avseende att Näringsdepartementet ska tilldelas det övergripande ansvaret för alla innovations/entreprenörsfrämjande insatser är intressant men behöver utredas vidare. Speci-

ellt behöver frågan om ansvaret för innovationskontoren och holdingbolagen vid de svenska lärosätena, som idag lyder under Utbildningsdepartementet, samt dessas förankring inom akademien utredas vidare.

Kap 6.8.1

Utredningen föreslår fortsatt delegering till regional nivå av olika nationella innovations- och entreprenörsfrämjande program vilket Karlstads universitet stödjer. Ett bra exempel på detta är Vinnovas program "Verifiering för tillväxt" som drivs och följs upp på nationell nivå av Vinnova men har operativt delegerats till innovationskontoren/holdingbolagen vid svenska lärosäten. Fördelen med denna modell är att beslut runt enskilda satsningar kan hanteras mycket snabbare och att satsningarna därmed snabbare kan leda till resultat och effekter för innovatören/innovationen.

I detta ärende har Thomas Blom beslutat och Eva Moberg varit föredragande. Anne-Christine Larsson Ljung, universitetsdirektör, och Amanda Green studentkårens ordförande har varit med om den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Thomas Blom

Eva Moberg